

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Факултет по славянски филологии

Специалност: (код и наименование)

СЛЛ	1	0	0	1	0	6	1	7
-----	---	---	---	---	---	---	---	---

Балканистика

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

Социална психология в балкански контекст

Преподавател: доц. д-р Николай Георгиев Димитров

Учебна заетост	Форма	Хорариу м
Аудиторна	Лекции	30
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	
Обща извънаудиторна заетост		
ОБЩА ЗАЕТОСТ		30
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		
ОБЩО ЕКСТ		2

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1	Писмен изпит, под формата на тест	100 %

Анотация на учебната дисциплина:

Нито една общност, включително – а и особено – на Балканите, не съществува изолирано и постоянно е принудена да се обръща не само към миналото си, но и към опита на други общности. Контактите между тях възникват като резултат от различни причини и в различни сфери на живота. Съдържанието на междугруповите отношения зависи от способностите на членовете им да се разбират взаимно и да постигат съгласие, което се определя от особеностите на всяка от взаимодействащите си групи. Междугруповите отношения на Балканския полуостров са комплексни и многопланови, те обхващат всички сфери на дейността – икономическа, социална, битова, културна, политическа.

Етническите, религиозните, дори сексуалните малцинствени групи, като общности „на границата“ и „на ръба“ в собствените си държави, винаги са били център на общественото внимание, но най-често – демонизирани. В същото време, когато водещият обществен интерес е интеграцията на малцинствата, на бежанците, и изобщо – на различните, е нужно да се обърне внимание и безпристрастно да се изучат, както причините за ситуацията, така и задстоящите мотиви на отделния индивид и отделните групи, ситуацията да бъде точно такава, каквата е.

Предварителни изисквания:

Няма

Очаквани резултати:

Студентите да придобият базови знания за социалнопсихологическите феномени, както и за психологията на социалните субгрупи и социалните общности, като основният фокус е върху Балканския контекст.

Фрагментацията на социалния живот е ключов проблем за обществата на полуострова. В динамиката на последните глобални процеси, въпросът, пред който сме изправени всички, е дали обществата тук ще продължи да поддържат относителната си кохерентност, или нови кризи може да ги разделят. Проблемът със стабилността на полиетническите общества е един от най-важните в съвременните социални науки. Междуетническото общуване дава повече знание на индивида и за своята, и за другите групи, подпомага развитието на междугруповото разбиране и формирането на комуникативни навици.

Учебно съдържание

№	ТЕМА	Хорариум
1	Възникване, развитие и предмет на социалната психология. Основни теоретични парадигми. Равнища на социалнопсихологическото изследване. Основни насоки на изследване в социалната психология.	2
2	Общуване. Елементи на комуникативния процес. Вербална-невербална комуникация.	2
3	Социализация на личността. Определение. Механизми на социализацията. Азът в социален контекст. Аз-концепция.	2
4	Социални нагласи на личността. Възникване, структура и функции. Социални нагласи и поведение. Промяна на социалните нагласи.	2
5	Норма. Стандартизирано поведение. Стереотипи и предразсъдъци. Социална перцепция. Възприемане на социалната информация. Атрибуция.	2
6	Междупличностни взаимоотношения. Привличане и любов. Междупличностни конфликти.	2
7	Агресия. Определение и разновидности. Теоретични подходи за	2

	обяснение на агресията. Просоциално и помагащо поведение. Ефектът на наблюдателя.	
8	Групи. Типология. Фази на развитие на груповия процес: формиране, развитие и разпадане на групите. Групово поведение, членства.	2
9	Брак. Родство. Клан. Банда. Териториалност. Възприемане на собствената територия. Нарушаване на териториалността.	2
10	Сегрегация и автосегрегация на етническите малцинства. Етническите анклави – отделянето, основано на етноса. Предпоставки и последици.	2
11	Етнически предпочитания на мнозинството и малцинството и социални дистанции между етносите.	2
12	Феноменът на ромското гето в балкански контекст. Образование, здравеопазване и социални услуги в гетото. Ромските гледища към живота заедно и поотделно.	2
13	Различието, като нарушение на джендърните норми. Полови и сексуални малцинства.	2
14	Социални и сексуални ареали на ЛГБТ-общностите в балканските държави.	2
15	Миграцията и заселването на нетрадиционни етнически и религиозни малцинства на Балканите. Глобализация, маргинализация и социално изключване.	2

Конспект за изпит

№	ТЕМА
1	Възникване, развитие и предмет на социалната психология. Основни теоретични парадигми. Равнища на социалнопсихологическото изследване. Основни насоки на изследване в социалната психология.
2	Общуване. Елементи на комуникативния процес. Вербална-невербална комуникация.
3	Социализация на личността. Определение. Механизми на социализацията. Азът в социален контекст. Аз-концепция.
4	Социални нагласи на личността. Възникване, структура и функции. Социални нагласи и поведение. Промяна на социалните нагласи.
5	Норма. Стандартизирано поведение. Стереотипи и предразсъдъци. Социална перцепция. Възприемане на социалната информация. Атрибуция.
6	Междупersonностни взаимоотношения. Привличане и любов. Междупersonностни конфликти.
7	Агресия. Определение и разновидности. Теоретични подходи за обяснение на агресията. Просоциално и помагащо поведение. Ефектът на наблюдателя.
8	Групи. Типология. Фази на развитие на груповия процес: формиране, развитие и разпадане на групите. Групово поведение, членства.
9	Брак. Родство. Клан. Банда. Териториалност. Възприемане на собствената територия. Нарушаване на териториалността.
10	Сегрегация и автосегрегация на етническите малцинства. Етническите анклави – отделянето, основано на етноса. Предпоставки и последици.

11	Етнически преференции на мнозинството и малцинството и социални дистанции между етносите.
12	Феноменът на ромското гето в балкански контекст. Образование, здравеопазване и социални услуги в гетото. Ромските гледища към живота заедно и поотделно.
13	Различието, като нарушение на джендърните норми. Полови и сексуални малцинства.
14	Социални и сексуални ареали на ЛГБТ-общностите в балканските държави.
15	Миграцията и заселването на нетрадиционни етнически и религиозни малцинства на Балканите. Глобализация, маргинализация и социално изключване.

Библиография

1. Андреева, Г., (1983). Социална психология. София: Наука и Изкуство.
2. Аргайл, М., Хендерсън, М. (1989) Анатомия на човешките отношения. София: Наука и изкуство.
3. Арънсън, Е., (2009). Човекът – социално животно. София: Наука и Изкуство, София., 1986.
4. Джонев, С., (1996, 2007). Социална психология, Том 1,2,3,4. София.
5. Димитров, Н. (2017). Социалните анклавни на съвременността. Автосегрегация и маргинализация при ромското малцинство в България. С. УИ
6. Димитров, Н. (2017). Социалните анклавни на съвременността. ГЕЙ ПРОСТРАНСТВА. Социални и сексуални ареали на ЛГБТ-общността. С. УИ
7. Малибуда, Й., (1990). Аз-ти-ние: възможности за подобряване на отношенията между хората. София: Наука и Изкуство.
8. Тодорова, Е., Социална психология., София., 1994.
9. Myers, D. (2010). Social Psychology (10th ed.). New York, NY: McGraw-Hill.
10. Baron, R. A. & Branscombe, N. R. (2012). Social Psychology (13 th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson.
11. Hogg, M. A. & Vaughan, G. M. (2011). Social Psychology (6 th Ed.) Harlow, England: Pearson.
12. Sanderson, C. A. (2010). Social Psychology. New York, NY: Wiley.

Дата: 02.11.2017

Съставил:

гл. ас. д-р Николай Димитров

Точки от теста	ОЦЕНКА
56-60	6,00
51-55	5,50
46-50	5,00
41-45	4,50
36-40	4,00
26-35	3,00
0-25	2,00